

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Kortésvilág*

Forrás: *Pesti Napló*

Bp.

1920 T. 22.

Osztályozás

Tárgy

324

Hely

Idő

"1920"

Személy

Helyszín

324, 1920

Közp

Kortésvilág

— Budapest a választások előtt —

(Saját tudósítónktól.) All a választási küzdelem Budapesten. Minden napra jut minden kerületnek legalább egy programbeszéd, vasárnap pedig rendszerint kétszerannyi programbeszéd van, mint ahány jelölt, mert különböző helyeken délután és délután is beszélnek a jelöltek választóikhoz. Különösebb incidense a választási harcnak még nem volt. Csupán szavak hangzottak el, többnyire nagy ígéreték, néhol fenyegetések is, akadtak közbeszólók, próbáltak megzavarni is gyűléseket, de mindez nem véres komolysággal történt, hanem csupán abban a puskaporos hevületben, amelyet elvégre rossz néven venni nem lehet a harci készülődésben.

A beszédek mellett erős hadi eszköz a plakát. Ezzel azután igazán ádáz csatákat vívnak meg minden nap, ami szintén nem veszedelmes dolog, mert a házaknak, amelyre a plakáttengert ragasztják nem fáj, az ember pedig még el is mulat rajta, ha reggel kimegy az utcára és egy új narancssárga vagy méregzöld papiros igyekezik a szívéhez szólni. Persze a jelöltek és pártirodák nem mulatságot akarnak szerezni a plakátjukkal és egészen más célja van például annak a lipótvárosi falragasztásnak, amely szigorúan ráparancsol a választóra, hogy „a tolakodó felhívásokat dobja el, a tolakodó kortéseket dobja ki”. S mit tesz a választó. Örül, ha papirost kap, mert ma még a gyujtónak való papirban is hiány van, a kortest pedig szépen leülteti és meghallgatja, de viszont más jelöltre szavaz.

Kedves ugy egymásmellé ragasztva egyik külső kerületnek mai két plakátja is. Az egyik párt bejelenti, hogy N. N. jelölt ur a legnemesebb elhatározástól vezeltetve lemondott, csak azért, hogy hívei X. Y. jelöltre szavazhassanak, aki az egyetlen, a legigazibb képviselője minden jónak és nemesnek, tehát most már éljen X. Y. Pont mellé ragasz-

totta plakátját a másik párt, ahol maga a lemondott N. N. jelölt írja alá azt a bejelentését, hogy ő egyedül és csupán A. B. jelölt javára lépett vissza, akinek hű katonája lett. Tehát éljen A. B. szeretett jelöltünk! Mit csinál ezekután az a választó, aki véletlenül a visszalépett N. N.-nek hive volt és hisz a plakátoknak? Ez az a bizonyos „szakítsatok, ha tudjátok, kétfelé a szívemet”, amint egykor jó Barabás Béla mondta egy híres választási beszédében. A dilemából van azért egy kivezető út, ha az ember — egy harmadik jelöltre szavaz.

Az utcai szózatok kluja azután az a rózsaszínű plakát, amelyet a tizedik választókerületben ragasztottak ma ki, s amely egyszerre a következőket mondja:

Keresztény polgártársak!

Szenvedő Hazánkat csak a keresztény államerkölcs, a nemzeti érzés és a szociális gondolat mentheti meg a végromlástól.

A kommunista destrukció még nincsen egészen kiirtva és csak az alkalmat várja, hogy újra Nemzetünk életére törjön.

Szólaljon meg bennetek az igaz keresztény lelkiismeret, ne bizzátok el magatokat, tömörítések táborunkba a hazafias, nemzeti érzésű polgártársainkat, mert a nemzetgyűlési választásoknál minden magyarra szükség van a Hazának,

Szervezkedjétek azonnal házankint, tartsatok házi gyűléseket, ellenőriz-

Zsidó polgártársak!

A hazafias zsidóságnak a keresztény polgárok sorában van a helye!

Az én keresztény erkölcsöm nem tűri a magyar nemzeti zsidóság üldözését.

Tömörüljön a hazafias zsidóság az én zászlóm alá s küzdjön együtt velünk a Haza javáért, melyben minden becsületes magyar meg kell találja boldogulását.

A régi lejárt politikusok a keresztény parlamentben csak árthatnak a magyar zsidóság ügyének, míg az én igaz keresztény és szociális érzésem meg fogja védeni az ártatlantokat a jogtalanságok ellen!

A nemzeti zsidóság szer-

zetek a haz beszervezeset és az eredményről értesítések sürgösen pártirodánkat,

vezkedjék házankint zászlóm alá és a szervezkedés eredményét közölje mielőbb pártirodánkkal!

Dr. Tauffer Gábor

gyógyszerész és ügyvéd

a X. választókerület keresztény nemzeti szoc.

Ha ennyi amerikai ötlettel nem is győzi mindenki, de nem marad le senki az ígéreték terén. Mindenkiről gondoskodnak ezek a plakátok, mindenkihez van egy jó szavuk. A köztisztviselőhöz, akinek jobb sorsot ígér, a kisiparoshoz, akinek a legigazibb barátja, a nőhöz, akinek igaz megbecsülést helyez kilátásba, a kereskedőhöz, akit ma oly fontos missziójában támogat, a magánalkalmazotthoz, akinek jólétét szíven hordja, a munkáshoz, akivel vállvetve küzdi ki a jobb jövőt. Ígér kenyeret, becsületet, tiszta kezet, szent, nívót, közsabadtságot, fizetésrendezést, államformát, demokráciát, protekciót az entente előtt és mindent, amit a plakát elbir. Istenem, mennyi szép kilátás és mennyi pénz — a nyomdászamlákért. Mert hihetetlen összegeket nyelnek el ezek a plakátok a mai rettenetes papírárak és nyomdaköltségek mellett. Hajdan egy egész kerületet meg lehetett venni azért a pénzért, amibe ma csak a plakát kerül.

Az egyik külterületben, ahol a legerősebben folyik a csata, egy kis szemlét tartottunk, hogy megtudjuk, mibe kerül egy mandátum ma.

A legerősebben dolgozó párt választási irodája itt egy kávéházban van. A kávéházat bérbe vették a választás napjáig harmincötezer koronáért. Az irodában több tisztviselő végzi a belső munkálato- kat. A kerületben mintegy százötven ember jár házról-házra, lakásról-lakásra, ahol a választópolgárokkal megismertetik a jelölt programját és aláírásokat gyűjtenek. Napidijuk ötven-száz K. Ezenkívül fiatal emberek járnak a házmesterekhez a lakók névjegyzékéért és nyomtatványokat hordanak mindenüvé, ami szintén nem megy ingyen. És a házmesterek sem szégyenlik magukat, ha egy kis pénzt muszáj elvenni. Plakátragasztással husz ember foglalkozik éjjel és nappal. A ragasztók kettes csoportban egy felügyelő választópolgár kísérel hordják és ragasztják ki a plakátokat. Az utóbbi

napokban minden éjjel átlag *tízezer plakátot* helyeznek a falakra, keményítővel ragasztanak, amit az egész fővárosban nem kapni. Egy-egy plakát ragasztási költsége egy-két korona. Csináltak háromféle színes nagy plakátot. Tegnap hordták ki s kenték a házakra mindezek tetejébe egy rajzólművész plakátját. Ezekből is *tízezer példányt* készítettek. Az ára *negyvenezer korona*. Hemzseg az egész kerület a jelölt felhívásaitól, amelyekből eddig *nyolcvanezer példányt* terjesztettek el. Költségük mintegy *hatvanezer korona*. Naponta két-három korcsmában, kávéházban gyűléseket tartanak. A gyűlések előtt husz ember nagy plakátokat hord végig lécekre feszítve a kerületben. Programmbeszédet tartott a jelölt egy színházi helyiségben. Ennek bére *ötezer korona* volt. A programmbeszéd idejekor megrendelésre ott működött egy filmoperátor és négy fényképész. Minden képeslap kapott a felvételekből. Minden gyűléskor osztogatják a jelölt reprodukált fényképét sok ezer példányban. A kerület összes mozijában lejátsszák a nagygyűlés alkalmával felvett filmeket. A mozikban vetítik a jelölt fényképét is s különféle propaganda-szöveget. És ez sem megy ingyen.

Legutóbb nagy művészdélután volt a kerület szegény gyermekei és rokkant katonái javára. Az előadás célja az volt, hogy a cselédeket és viceházmestereket gyűlésre csábítsák. A jegyeket egy és két koronás árban a megbizottak vitték házról házra. Minden jegyet elkapkodták. Az előadáson volt konferanszié, felléptek ismert nevű kabaréművészek, táncosnők és bűvészek. A költség a művészek díjával és a színház bérletével együtt *harmincezer korona*. Előadás közben a jelölt az egyik páholyból nagy beszédet mondott. Az előadás után a színpadon, meg a nézőtéren, külön e célra irt kortesnótákat énekeltek ismert nóták dallamára. A dalokat most *nótáskönyvben* ki is adták és rokkant színészek korcsmákban és kávéházakban énekelik és kiosztják. A kerület minden trafikjában *ötvenoldalas csinos kis könyvet árulnak* egy koronaért. A könyv címe: „Kit válasszunk meg képviselőnek?” A könyvben egy kitéphető naptár van és természetesen a jelölt jól sikerült fényképe, életrajza, programmbeszéde. A könyvet minden választó polgár megkapta ingyen tiszteletpéldány gyanánt. A pártirodában este a kirakatban lévő *vászonra képeket és választási agitációs szöveget*

vetítenek. A kerületben minden nyomda éjjel és nappal dolgozik a párt részére. Ha valaki kimegy a kültelki kerületbe, azt hiszi, hogy Amerikában van elnökválasztás előtt. A beavatottak úgy számítanak, hogy a megengedett propaganda költségek, ha minden lezajlik, *egymillió koronába* kerülnek.

Milyen szerencse, hogy nem szabad itatni, vesztegetni, sőt zászlókat kitűzni sem. Miibe kerülne akkor egy választás ma, egy gulyás és egy liter bor negyven korona. No és mennyiért lehetne megvenni egy választópolgár lelkiismeretét, amikor egy nyakkendő kétszáz koronába kerül?